

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 grudnia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił S. S. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury powszechnej. W uzasadnieniu wskazano, że wniosek o przyznanie emerytury wnioskodawca złożył w dniu 6 listopada 2013 roku. Decyzją z dnia 2 grudnia 2013 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę wcześniejszą od dnia 19 listopada 2013 roku. Na wniosek skarżącego z dnia 3 grudnia 2018 roku decyzją z dnia 21 grudnia 2018 roku ZUS przyznał mu emeryturę powszechną od dnia 1 grudnia 2018 roku. Podstawę obliczenia emerytury powszechnej ZUS pomniejszył o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej. Biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę wcześniejszą po 1 stycznia 2013 roku brak jest podstawy do ponownego ustalenia wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej.

(decyzja – k. 17 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł S. S. podnosząc, iż jest ona dla niego krzywdząca. W uzasadnieniu swego stanowiska skarżący wskazał, że na emeryturze wcześniejszej przebywał od 4 stycznia 2000 roku, po zakończeniu jego aktywności zawodowej w dniu 31 grudnia 1999 roku. W ocenie wnioskodawcy ustawa z dnia 28 grudnia 1989 roku o szczególnych warunkach rozwiązywania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 roku w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwolnionych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy regulowała jego przejście na wcześniejszą emeryturę. Z kolei zasiłek przedemerytalny skarżący pobierał do momentu ukończenia 60 lat. Ubezpieczony podkreślił, że decyzją z dnia 2 grudnia 2013 roku organ rentowy przyznał mu emeryturę i nie była to jak zaznaczył emerytura wcześniejsza. Na tle powyższego odwołujący wyraził przekonanie, iż istnieją podstawy prawne do ponownego obliczenia jego emerytury według znowelizowanej ustawy.

(odwołanie – k. 3-4)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumentację jak w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie wskazano, że w niniejszej sprawie nie ma podstaw do zastosowania art. 194j ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż wnioskodawca pobiera emeryturę wcześniejszą na podstawie wniosku złożonego po 1 stycznia 2013 roku.

(odpowiedź na odwołanie – k. 9)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. S. urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

W dniu 6 listopada 2013 roku wnioskodawca złożył do ZUS wniosek o przyznanie emerytury wcześniejszej.

(wniosek – k. 1-8 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 2 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał S. S. emeryturę wcześniejszą od dnia 19 listopada 2013 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej

wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 7054,74 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 548362,87 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 255,20 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2176,40 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej:

$$((...),74 + (...),87) / 255,20 = 2176,40 \text{ zł}$$

(decyzja – k. 33-36 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 3 grudnia 2018 skarżący złożył do ZUS wniosek o emeryturę.

(wniosek – k. 1-6 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 21 grudnia 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał S. S. emeryturę "powszechną" od dnia 1 grudnia 2018 roku, tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 9014,92 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 615741,78 zł
- suma kwot pobranych emerytur od 19.11.2013 r. do 30.11.2018 r. wynosi 137796,81 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 218,40 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2229,67 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej:

$$[(...),92 + (...),78] - (...),81 / 218,40 = 2229,67 \text{ zł.}$$

Emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym. Nadal będzie wypłacane dotychczasowe świadczenie w kwocie 2359,70 zł.

(decyzja – k. 11-14 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 20 listopada 2020 roku wnioskodawca złożył do ZUS wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno – rentowego.

(wniosek – k. 15-16 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 10 grudnia 2020 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

(decyzja – k. 17 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności dokumenty zawarte w aktach sprawy, w tym o dokumenty z akt rentowych wnioskodawcy. Zebrane dowody nie nasuwają wątpliwości i pozwalają tym samym na wydanie rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

W myśl art. 25 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2021.0.291 t.j.), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art 173–175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z art. 25 ust. 1b w/w ustawy, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę częściową lub emeryturę na podstawie przepisów art. 46, art. 50 art. 50a , art. 50e , art. 184 lub art. art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1287), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Z kolei art. 26 ust. 1 w/w ustawy wskazuje, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust.2).

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust.3).

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4).

Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6 (ust. 5).

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy emerytalnej wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Zgodnie z ust. 2 i ust. 3 powołanego przepisu wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia, a podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy.

W treści odwołania skarżący wskazał, iż znajduje się w takiej samej sytuacji prawnej o jakiej mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie P 20/16 (Dz.U.2019.539). Zgodnie z treścią wyroku art. 25 ust.1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz.1270 oraz z 2019 r. poz.39), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art.46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Skarżący nie jest kobietą, stąd też przywołany wyżej wyrok nie dotyczy jego sytuacji.

Do odwołującego nie ma także zastosowania art. 194j ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z jego treścią, kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i (ust.1). Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury (ust.2). Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia (ust. 3). Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszona – od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata (ust. 4). Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotą wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie (ust. 5). Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do ponownego ustalenia wysokości renty rodzinnej (ust. 6).

Wskazany powyżej przepis został wprowadzony ustawą z dnia 19 czerwca 2020 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1222), która weszła w życie w dniu 10 lipca 2020 roku.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że skarżący złożył wniosek o przyznanie emerytury wcześniejszej w dniu 6 listopada 2013 roku, a zatem po dniu 1 stycznia 2013 roku. Z kolei decyzją z dnia 21 grudnia 2018 roku organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku wnioskodawcy z dnia 3 grudnia 2018 roku przyznał mu emeryturę "powszechną" od dnia 1 grudnia 2018 roku. Jednocześnie ZUS wskazał, że podstawa przyznanej wskazaną decyzją emerytury została pomniejszona o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych. Tym samym biorąc pod uwagę przytoczone wyżej okoliczności do sytuacji wnioskodawcy nie ma zastosowania przywołany art. 194j ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.